

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 4197-1 від 26.10.2020
Народні депутати України
Р. Підласа та інші

ВИСНОВОК на проект Закону України «Про ринок деревини»

Проект поданий як альтернативний до однойменного проекту Закону (реєстр. № 4197 від 07.10.2020). Як зазначається у його преамбулі (аналогічні положення містяться і у преамбулі основного проекту), «цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку деревини, регулює відносини, пов'язані з купівлею-продажем деревини, спрямований на розвиток ринкових відносин у лісопромисловому комплексі, з метою забезпечення деревиною потреб споживачів на принципах вільної і добросовісної конкуренції та сталого використання лісових ресурсів».

Проект включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX (п. 210). Відповідальним за його розробку визначено Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, строк подання до Верховної Ради України – червень 2021 року. Проект також включений і до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 16.06.2020 № 689-IX (п. 311). Суб'єктом права законодавчої ініціативи щодо нього визначений Уряд, строк подання до Верховної Ради України – жовтень 2020 року.

Головне управління, проаналізувавши проект, зазначає, що частина його положень збігається за своїм змістом із відповідними положеннями основного проекту. Це стосується, зокрема: визначення низки термінів, які вживаються в ньому («деревина (деревна сировина)», «інші суб'єкти господарювання, які здійснюють купівлю деревини», «ринок деревини», «річний план заготівлі деревини», «суб'єкти господарювання, які здійснюють переробку деревини», «учасник аукціону» та деякі ін.); положень про декларацію про деревообробну діяльність; частини функцій, виконання яких забезпечується Лісовим порталом; положень щодо річного плану заготівлі деревини; використання для продажу деревини електронної торгової системи (ЕТС); загальних підходів до визначення сфери дії закону, державного

регулювання ринку деревини тощо. У зв'язку з цим вважаємо, що зауваження та пропозиції щодо вказаних положень проекту реєстр. № 4197, викладені Головним управлінням у висновку на цей проект від 09.04.2021, залишаються актуальними і для аналогічних положень проекту за реєстр. № 4197-1.

Водночас основні відмінності альтернативного проекту полягають у наступному: у ст. 1 проекту уточнюються визначення частини термінів, які вживаються в ньому («декларація про деревообробну діяльність», «лісовий портал», «технічний адміністратор» тощо), а також надається визначення нових термінів («адміністратор електронної торгової системи», «гарантійний внесок», «квартальний план заготівлі деревини», «лот», «центральна база даних» тощо), зміст яких не розкривається в основному проекті; дещо по-іншому визначається «сфера дії Закону» (ст. 3); розширюється сфера застосування Лісового порталу (ст. 6) тощо. Крім цього, у проекті передбачається внесення відповідних змін до Лісового кодексу України (далі – ЛК України) та Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних».

З приводу вказаних положень Головне управління вважає за доцільне висловити таке.

1. У проекті використовуються терміни, зміст яких не розкривається ні у ст. 1 проекту, ні у інших його статтях. Зокрема, йдеться про такі терміни як: «таксаційні описи лісових ділянок» (ч. 2 ст. 6, «моніторинг внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених», ч. 2 нової редакції ст. 97 ЛК України), що ускладнює розуміння проекту і може негативно позначитися на реалізації відповідних положень.

2. Звертаємо увагу, що збільшення функціональних можливостей Лісового порталу у ч. 2 ст. 6 проекту (зокрема, щодо забезпечення ним можливості: ведення лісовпорядкування в електронній формі; подання, погодження та затвердження матеріалів лісовпорядкування, поділу лісів на категорії, розрахункових лісосік та змін до них; користування сервісами електронного реєстру спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів тощо) не має безпосереднього відношення до ринку деревини, як він розуміється в абз. 22 ч. 1 ст. 1 проекту («сукупність відносин, що виникають між учасниками ринку під час здійснення купівлі-продажу деревини»).

Зазначимо, що вказані положення дублюють відповідні норми нової редакції ст. 97 ЛК України. У зв'язку з цим більш юридично коректним як з точки зору забезпечення системності законодавства, так і з точки зору законодавчої техніки було б визначення загальних питань функціонування Лісового порталу саме у ЛК України, який є базовим законодавчим актом у цій сфері, не дублюючи відповідні приписи у проекті, в якому мають залишитися лише ті положення про Лісовий портал, що безпосередньо стосуються ринку деревини, регулювання якого є його предметом.

3. Щодо змін, які пропонується внести до ЛК України, зазначимо таке:

3.1. Статтю 1 ЛК України пропонується доповнити визначенням поняття «лісовий портал». Водночас зауважимо, що ст. 1 ЛК України має назву «Поняття про ліс», а тому розміщення в ній вказаного положення не відповідає її змісту і виглядає некоректним.

При цьому, звертаємо увагу, що до ЛК України включено розділ IV «Організація лісового господарства», а тому, виходячи із змісту запропонованого у проекті терміну «лісовий портал» («... система, що забезпечує створення, зберігання та оприлюднення інформації у сфері лісового господарства, ...»), вважаємо, що загальні положення щодо лісового поталу (в тому числі визначення відповідного поняття), доречно визначати саме у вказаному розділі ЛК України.

3.2. Нова ч. 5 ст. 43 ЛК України, відповідно до якої *«обчислення, погодження та затвердження розрахункової лісосіки здійснюється з використанням лісового поталу»*, не узгоджується із абзацами 7, 16 ч. 2 ст. 6 проекту, де визначається, що лісовий портал забезпечує *«можливість подання, погодження та затвердження ... розрахункових лісосік та змін до них, ...»* та *«оприлюднення в публічному доступі ... розрахункових лісосік»*. Крім того, із змісту нової ч. 5 ст. 43 ЛК України незрозуміло, хто здійснює «обчислення» розрахункової лісосіки.

3.3. Запропоновані зміни до ст. ст. 49, 55, 55¹ ЛК України не узгоджуються із абз. 15 ч. 2 ст. 6 проекту. Зокрема, у зазначених змінах передбачається, що державний лісовий кадастр *«ведеться»* (ч. 4 ст. 49 ЛК України у редакції проекту), а державний моніторинг лісів та національна інвентаризація лісів *«здійснюється»* з використанням лісового поталу (ч. 4 ст. 55 та ч. 6 ст. 55-1 ЛК України у редакції проекту). Проте відповідно до абз. 15 ч. 2 ст. 6 проекту лісовий портал забезпечує *«оприлюднення в публічному доступі інформації про Національну інвентаризацію лісів, державний лісовий кадастр, моніторинг лісів»*.

3.4. Зауважимо, що у проекті передбачається виключення із ст. 70 ЛК України ч. 4, згідно з якою *«деревина заготовляється також під час здійснення лісогосподарських заходів, не пов'язаних з використанням лісових ресурсів (поліпшення якісного складу лісів), та під час проведення інших заходів (розчищення лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, у зв'язку з будівництвом гідровузлів, трубопроводів, шляхів тощо)»*. Це не узгоджується із ч. 1 ст. 84 ЛК України, згідно з якою *«з метою поліпшення якісного складу лісів, їх оздоровлення, посилення захисних властивостей власники лісів та постійні лісокористувачі здійснюють лісогосподарські заходи (рубки догляду за лісом, санітарні рубки, лісовідновні рубки в деревостанах, що втрачають захисні, водоохоронні та інші корисні властивості, рубки, пов'язані з реконструкцією малоцінних молодняків і похідних деревостанів тощо)»*.

4. У змінах до Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» (далі у цьому пункті – Закон) Додаток «Набори (види) геопросторових даних» Закону пропонується доповнити новим п. 35 такого змісту: *«Лісові ресурси» «Межі лісових ділянок, породний склад, вік, запас деревини, категорія лісів, таксаційні описи лісових ділянок»*. Однак вважаємо, що необхідності в окремому визначенні «лісових ресурсів» як «наборів (видів) геопросторових даних» немає. Це пояснюється тим, що відповідно до ч. 1 ст. 4 Закону правове регулювання національної інфраструктури геопросторових даних здійснюється, в тому числі і відповідно до ЛК України.

У свою чергу, згідно із ч. 1 ст. 51 ЛК України безпосередньо *державний лісовий кадастр* охоплює: «1) облік якісного і кількісного стану лісового фонду України; 2) поділ лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій; 3) грошову оцінку лісів (у необхідних випадках); 4) інші показники». При цьому, державний лісовий кадастр включає «геопросторові дані, метадані та сервіси, оприлюднення, інша діяльність з якими та доступ до яких здійснюються у мережі Інтернет згідно із Законом» (ч. 2 ст. 50 ЛК України).

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: С. Кузнєцова, Я. Салміна, Е. Вальковський, Я. Бережний, Н. Пархоменко

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/123913 від 09.04.2021

470556